

til i alt 38 000 lejligheder med et lånebeløb på 292 mill. kr., medens der efter 1941-loven blev opført godt 8 000 lejligheder med et lånebeløb på 55 mill. kr.

Umiddelbart efter krigen blev der afgivet betænkninger af 2 af indenrigsministeriet nedsatte udvalg: *Indenrigsministeriets byggeudvalg af 1940 og Indenrigsministeriets udvalg af 11. september 1941 vedrørende statens forhold til byggeriet*. Begge disse udvalg gav udtryk for nødvendigheden af, at staten fortsat ydede støtte til en væsentlig del af boligbyggeriet. Hovedsynspunktet var, at man fortsat i nogle år efter krigen måtte påregne et forholdsvis højt prisniveau, men at man derefter måtte regne med et prisfald. Støtten skulle derfor tilrettelægges på en sådan måde, at man fortsat blev i stand til at basere boligbyggeriet på en leje, der svarede til lejen for tilsvarende byggeri i 1939. Dette skulle ligesom efter 1938-loven og 1941-loven opnås gennem udlån til høje lånegrænser, nedbringelse af den årlige statslånsydelse i form af rentenedsættelse og afdragshenstand og gennem fritagelse for betaling af ejendoms-skyld til stat og kommune.

Resultatet af de forslag, som de to udvalg havde fremsat blev byggestøtteleven af 30. april 1946.

A. Lovens hovedprincipper:

1. Statslånene ydes som kontante lån af statskassen for at sikre bygherren mod risikoen for kursstab.

Når man efter de senere støttelovgivning har berigtiget statens lån som kontante lån, skyldes det de uheldige erfaringer, man gjorde under statsboligfundsperioden, hvor lånene blev udbetalt i kasseobligationer. Ved at udbetale lånene kontant beskytter man de byggende mod konjunktursvingninger på lånemarkedet, som låntagerne ellers ikke har nogen mulighed for at sikre sig imod.

I princippet udbetales statslånene først, når endelig opgørelse over anskaffelsessummen foreligger (jfr. herom nærmere nedenfor under 3). I de senere år har man dog foretaget a conto udbetalinger allerede, så snart den pågældende ejendom er taget i brug. Herved begrænses de byggendes renteudgifter, ligesom man letter de byggefinansierende bankers likviditet.

Byggestøttelevens § 8 hjemler adgang til at udbetale à conto beløb på statslånene allerede i byggeperioden — altså at staten indtræder som byggefinansierende —, men denne adgang har hidtil ikke været bragt i anvendelse. I den periode, da den anspændte likviditet på pengemarkedet skabte vanskeligheder med hensyn til fremskaffelse af byggelån, etableredes

en ordning, hvorefter Nationalbanken kunne redis-kontere de byggefinansierende bankers udlån. Denne redis-kontering, som koordineredes med boligministeriets finansieringsvirksomhed, gælder stadig.

2. Lånemidlerne fremskaffes ved udstedelse af statsobligationer.

Ifølge byggestøttelevens § 1 er finansministeren bemyndiget til at udstede statsobligationer i det omfang, i hvilket statslån gives.

Pr. 31. marts 1954 var der ialt udbetalt statslån på 1 906 mill. kr. Herudover var der givet tilsagn om statslån, som endnu ikke var kommet til udbetaling, til et beløb af ca. 1 milliard kr.

Til dækning af disse udbetalinger har staten især siden begyndelsen af 1952 foretaget emissioner af obligationer i henhold til den særlige hjemmel i byggestøtteleven. Pr. 31. marts 1954 androg det nominelle beløb af de emitterede obligationer tilsammen 2 601 mill. kr. Provenuet heraf udgør ca. 2 300 mill. kr.

For tiden emitteres statsobligationer i følgende serier:

4	pet.	serie 1987.
4½	pet.	— 1997.
5	pet.	— 1977.
4½	pet.	— 1963.
5	pet.	— 2003.

De to sidstnævnte serier er åbnet for udlån i oktober 1953. Samtidig standsedes udlånet i den 10-årige 5½ pct. serie. Den effektive rente for de åbne serier udgjorde pr. 31. marts 1954 mellem 5,26 pct. og 5,76 pct. Især de betydelige emissioner, der har fundet sted siden begyndelsen af 1952, har stillet meget betydelige krav til kapitalmarkedet. Bortset fra begyndelsen af perioden, da Nationalbanken måtte overtage betydelige poster, har markedet imidlertid været i stand til at optage de senere lån.

Statens betydelige emission af obligationer i de sidste år har været gjort til genstand for en del kritik, idet det har været hævdet, at dette skulle have trykket obligationsmarkedets kurser og iøvrigt virket skadeligt på andre erhvervs likviditetsmæssige stilling.

Tilvejebringelsen af de betydelige midler, som boligstøtten nødvendigvis har krævet, har måttet ske enten gennem optagelse af lån eller gennem forøget skatteudskrivning, såfremt man vil undgå en forøgelse af pengemængden.